

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЧЫННІКАМІ

НАШ СЯБРА

ФІДЭЛЬ

ЮРЫЙ ГАГАРЫН

Успамінаю: праз шчыльную заслону трапічнага ліўня, якім сустрэла нас Гавана, мы убачылі блізка і знаёмы твар, што стаў нам родным. Так, гэта быў сапраўды Фідэль Кастра! З ім на адкрытай пляцоўцы — яго сябры і саратнікі, побач — сотні і сотні гаванцаў.

Расчынены дзверы самалёта. Мы спускаемся па трапу на зямлю гераічнай Кубы. А патоки вады літаральна заліваюць сустрэкаючых, людзі мокрыя да ніткі, але вясёлыя і ажыўленыя.

Гэта была мая першая сустрэча з Фідэлем Кастра — сынам горада, гераічнага народа. Потым у час кароткага знаходжання на Кубе мне не раз даводзілася назіраць Фідэля ў акружэнні людзей, на вуліцах, мітынгх, на афіцыйных прыёмах, на парадзе моладзі... Дзе б ні з'явіўся Фідэль, яго адрозж акружаюць дарослыя і дзеці. У куртцы зялёнага колеру, такіх жа штанах, заправленых у салдацкія, да палавіны зашнураваныя бацінкі, ён гадзінамі гутарыць, для ўсіх знаходзіць час. І заўсёды ён прасты, трымаецца натуральна, так, што кожнаму радавому кубінцу лёгка з Фідэлем.

Я назіраў не раз, як на вуліцы да Фідэля падбягаюць вясёлыя хлопчкі. «Фідэль! Фідэль!.. Добры дзень, Фідэль! — нібы аднагоду гавораць яны. — Як жывеш, як справы?» І ён адказвае ім весела, трымаецца як роўны з роўнымі, вочы яго ззяюць.

Ён вельмі любіць дзяцей, гэты мужны, валявы чалавек. У Фідэля ёсць сын Фідэліта, 11 год. Са жвавым, кемлівым Фідэліта я доўга гутарыў на плошчы Хосе Марці, дзе ішоў мітынг. Між іншым, калі быць дакладным, то ў Фідэля Кастра не адзін сын. Ён выходзіць адзінаццаць дзяцей, бацькі якіх загінулі ў барацьбе за свабоду і рэвалюцыю...

Я слухаў Фідэля Кастра ў першы ж вечар прыезду на Кубу. На плошчы сабралася велізарная колькасць народу. Людзі няспынна скандзіравалі: «Фідэль! Фідэль!..» А потым — на грандыёзным мітынгу ў гонар васьмігоддзя з дня паўстання Кастра і яго сяброў супраць дыктатара Бацісты. На плошчы сабралася каля мільё-

на чалавек. Фідэль Кастра звярнуўся да іх з прамовай.

Які цудоўны прамоўца Фідэль! Кожнае яго слова прасякнута рэвалюцыйнай палым'янасцю. Асабліва, цёплыя інтанацыі яго ледзь хрыплатага голасу захопліваюць слухачоў. Фідэль ясна, зразумела для кожнага гаворыць аб задачах, якія стаяць перад народам, рабочым класам і сялянамі, моладдзю і інтэлігенцыяй, перад народнай міліцыяй. І голас Фідэля становіцца суровым і грозным, калі гутарка заходзіць пра стары свет, які не жадае ўступаць дарогі новаму, пра імперыялістаў, якія робяць замах на свабоду кубінскага народа.

Ён гаварыў доўга, а калі слухачы заўважылі, што ён стаіцца, над людскім морам раздалося рытмічнае: «Фідэль, адпачні!», «Фідэль, адпачні!..» Фідэль усміхаўся. Пачакаўшы некалькі хвілін, пакуль сціхлі воклічы, ён працягваў. І мне ўспомніліся словы амерыканскай газеты, якая з трыогай пісала, што ў краінах Лацінскай Амерыкі сімвалам свабоды стаў не сівабароды дзядзька Сэм, а чорнабароды Фідэль Кастра.

Апошняя наша сустрэча адбылася, калі мы вярталіся на Радзіму з Бразіліі праз Кубу. На аэрадроме ў Гаване нас сустрэў Фідэль Кастра. Ён прабыў з намі дэ самага адлёту самалёта ў гадзіну ночы.

Пасля вячэры Фідэль запрасіў нас праехаць па сталіцы. Залітая птокамі электрычнага асвятлення, вясёлая, спяваючая Гавана незвычайна прыгожая. Фідэль прапанаваў выйсці з машыны. Нас акружыў шумны натоўп. Фідэля горада віталі.

...Прышоў час развітання з Кубай. Пасля паўночы мы прыехалі на аэрадром. Разам з намі ўзыйшоў на борт самалёта Фідэль Кастра. Цёплым было нашае развітанне.

Я запомню кубінскія сустрэчы на ўсё жыццё. Нішто не сатрэцца ў памяці. Ці можна забыць радасць сустрэч, цяпло сяброўскіх абдымкаў?! Ці можна забыць хоць на хвіліну гутаркі, якія вяліся на адной і той жа блізкай, зразумелай мове — мове дружбы і сацыялізма!

Гэтага забыць нельга!

Душа і сэрца кубінскай рэвалюцыі — Фідэль Кастра. Побач з ім яго бліжэйшы саратнік па бах у гарах Сьера-Маэстра Каміла Сьенфуэгас.

ПАСЛАНЦЫ КУБЫ ЗНАЁМЯЦА З СССР

СВЯРДЛОУСК. 14 мая. Першы сакратар Нацыянальнага кіраўніцтва Адзінай партыі сацыялістычнай рэвалюцыі прэм'ер-міністр рэвалюцыйнага ўрада Рэспублікі Куба Фідэль Кастра і іншыя кубінскія госці наведалі Уральскі завод цяжкага машынабудавання. Гэта буйнейшае прадпрыемства выконвае вялікія заказы для Кубы. Тут вырабляюцца машыны для металургічнага камбіната «Анці-Льяно дэль Асеро», буравыя ўстаноўкі глыбокага бурэння і іншае абсталяванне.

Уралмашаўцы наладзілі цёплую сустрэчу пасланцам гераічнага вострава.

ЛЕНІНГРАД. 15 мая таварыш Фідэль Кастра прыбыў у горад Леніна. Вечарам ён зрабіў прагулку па Ленінграду, размаўляў з ленынградцамі.

На Дварцовай плошчы Фідэлю Кастра было расказана аб тым, як уначы 25 кастрычніка 1917 года рэвалюцыйныя рабочыя, салдаты і матросы штурмавалі Зіміні палац, аб гістарычных будынках, размешчаных на плошчы.

Усюды, дзе з'яўляўся правадыр кубінскай рэвалюцыі і суправаджаючы яго асобы, ленынградцы горада віталі іх.

НА ВОСТРАВЕ СВАБОДЫ

Кубінскі народ з велізарнай увагай сочыць за паездкай Фідэля Кастра на Савецкаму Саюзу. Іменна распуляюцца новыя нумары газет, запоўненыя рэпартажамі і фатаграфіямі аб гістарычным візіце.

Кубінскія працоўныя ўспрымаюць выключна цёпла прыём іх кіраўніка ў Савецкай краіне, як новы доказ непарукавай братняй дружбы паміж народамі Савецкага Саюза і Кубы.

У гэтыя дні краіну абляцэф заклік генеральнага сакратара «Рэвалюцыйнага аб'яднання працоўных Кубы» Ласара Пенья, зроблены ім на сходзе работнікаў прафсаюза металургаў: «Вітаць візіт Фідэля Кастра ў Савецкі Саюз новым павелічэннем выпуску прадукцыі і павышэннем прадукцыйнасці працы».

У нумары:

- Першы касманаўт аб Фідэлю Кастра.
- Адказ на адну фальшыўку.
- Некаторыя вынікі палёту міжпланетнай станцыі „Марс-1“.
- Водгукі на пісьмо Глеба Т.
- Сёння шахцёрскага Салігорска
- Сельская навіна.

ХРОНІКА · ХРОНІКА · ХРОНІКА · ХРОНІКА

◆ У Полацку пачаўся мантаж абсталявання цэха шклопластыкавай арматуры. Новы будаўнічы матэрыял заменіць дэфіцытную сталь пры вырабе жалезабетонных канструкцый.

◆ З канвеера Гомельскага завода трактарных пускавых рухавікоў сышоў 200-тысячны пускавы рухавік.

◆ На Мінскім мотавелазаводзе пачаты выпуск новых дасканалых машын — веласіпедаў «Мір» і «Дружба», якія будуць экспартавацца ў краіны Усходу.

◆ На ўкраіне Барысава пачалося будаўніцтва фармацэўтычнай фабрыкі. Закладваецца фундамент галоўнага корпуса, узводзяцца сцены дапаможных і складскіх памяшканняў. У будучым годзе прадпрыемства дасць першую прадукцыю.

◆ Добры падарунак нядаўна атрымалі ад будаўнікоў юныя жыхары саўгаса «Івянецкі» Стаўбцоўскага раёна. Здадзены ў эксплуатацыю дзіцячы сад і яслі.

◆ Яшчэ адзін кніжны магазін пачаў працаваць у Гродна. У ім багаты выбар кніг.

◆ У партызанскіх атрадах Беларусі ў гады вайны змагалася каля 500 чэхаславацкіх грамадзян, пераважна са Славакіі. Днямі пасол СССР у Чэхаславакіі М. В. Зімянін уручыў у

Браціславе савецкія ордэны і медалі некалькім былым байцам партызанскіх атрадаў, якія дзейнічалі ў гады Вялікай Айчыннай вайны ў Беларусі.

◆ Чатыры металічныя самаперакульныя баржы грузапад'ёмнасцю па 500 тон зроблены на Волгаградскай суднаверфі. Яны зроблены па заказе будаўнікоў Асуанскай высотнай плаціны і будуць выкарыстаны для скідвання каменя пры перакрыцці Ніла.

◆ 15 мая ў 16 гадзін чатыры минуты па маскоўскаму часу з мыса Канаверал быў запушчаны амерыканскі касмічны карабель «Фейт-7» з касманаўтам маёрам ВПС ЗША Горданам Куперам на борце. Праз 5 минут пасля старту касмічны карабель з амерыканскім касманаўтам выйшаў на арбіту. На наступны дзень, нягледзячы на адмаўленне сістэмы аўтаматычнага кіравання, касмічны карабель прывядзіўся ў заданым раёне.

◆ З небывалым поспехам закончыліся ў Анкары гастролі саліста Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра оперы і балета заслужанага артыста РСФСР Ігара Сарокіна.

Упершыню са сцэны сталічнага опернага тэатра перад турэцкімі глядачамі выступіў савецкі артыст. Паводле аднадушнай думкі турэцкіх тэатральных крытыкаў і артыстаў, ніхто з замежных оперных спявакоў раней не меў такога поспеху ў турэцкіх глядачоў.

◆ Новымі матэрыяламі папоўнілася экспазіцыя Гродзенскага краязнаўчага музея. Сярод іх — дакументы, зброя, асабістыя рэчы, фатаграфіі генерала арміі Аляксея Інакенцьевіча Антонова, які нарадзіўся ў Гродна. Усе гэтыя матэрыялы перадала музею сястра вядомага савецкага военачальніка.

◆ Камбінат бытавога абслугоўвання адкрыўся ў вёсцы Вялікія Круговічы Ляхавіцкага раёна. Тут ёсць майстэрня індывідуальнай пап'юкі адзення, шавецкая, фатаграфія.

◆ Бюст Героя Савецкага Саюза адважнай дэсантніцы Лёлі Колесавай устаноўлен у гарадскім парку ў Круппах.

◆ Будаўніцтва санаторыя пачалося побач з тэрыторыяй дома адпачынку «Ждановічы». Мінеральная вада, выяўленая ў гэтых мясцінах, дасць магчымасць лячыць страўнікавыя захворванні.

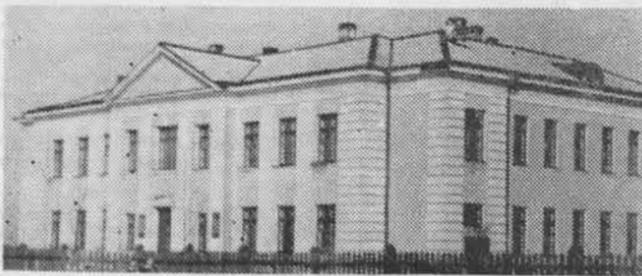
Нашы вескі і гарады

Адна з характэрных рысаў першага этапу будаўніцтва камунізму ў нашай краіне — хуткі рост гарадоў, індустрыялізацыя ўсіх галін народнай гаспадаркі. Вельмі прыкметныя змены адбываюцца і на вёсцы. Згодна з новай Праграмай КПСС, па ўсёй краіне пачата планамерная карэнная перабудова сельскага побыту, з тым разлікам, каб ўшыльковую набылі яго да гарадскога. Гэта характэрна і для беларускіх сёл і вёсак. Аб тым, якія змены адбыліся ў некаторых з іх за апошнія гады і расказваюць каротка нашы карэспандэнты.

НОВАЕ МІЖЛЕССЕ

Міжлессе... Глухі закутак. Неўрадавая зямля. Прыземісты, пад саломай, курныя хаты. Суцэльная непісьменнасць. На палях — саха ды драўляная барана. На людзях — саматканыя світкі, лапці. Пакідалі родную зямлю міжлессцы ў тым цяжкім часе. Гэта талы развіталіся з землякамі сем'і Сцяпана Гарматнага, Іосіфа Кенды, Андрэя Гарматнага, Панцяля Гарматнага і іншых, якія паехалі ў Канаду і Аргенціну.

Што ж маглі б убачыць яны ў сённяшнім Міжлессі, дакладней у Новым Міжлессі, як называецца вёска цяпер? Амаль цалкам спаленая фашыстамі, яна, адноўленая, стала непазнавальнай. Шырокія, прамыя вуліцы, прыгожыя дамы пад шыферам і гонтам. Гонар вёскі — двухпавярховая каменная школа-дзсяцігодка, клуб, пошта-магазин, фельчарскі і ветэрынарны пункты, грамадская лавія. Вёска цалкам электрыфікавана і радыёфікавана. Вёсцы стала цесна на адной вуліцы. З'явіліся і іншыя. І адна з іх названа Настаўніцкай.

Школа-дзсяцігодка ў Новым Міжлессі.

Некалькі слоў пра лёс некаторых жыхароў Міжлесся. Усе цяжкасці і нястачы жыцця пры панах вынес, напрыклад, на сваіх плячах Іван Дзенісюк. Але ён і яго дзеці дакачаліся шчаслівага часу. Сяргей закончыў педінстытут. Канстанцін і Адам заканчваюць Віцебскі медыцынскі інстытут, Анна — Брэсцкае медыцынскае вучылішча. Малодшы сын Уладзімір вучыцца ў сярэдняй школе ў родным Міжлессі. Такія змены толькі ў адной сям'і.

Е. СЯЛЕНЯ.

Бярозаўскі раён.

МУРАВАНАЯ АШМЯНКА

Мы сядзім з Соф'яй Урбанавіч у яе ўтульным доме і вядзем гутарку. Гутарка ідзе аб той чуласці, з якой у нашай краіне адносяцца да старых. Удава расказвае: здарылася ў яе бяда, згарэў дом. Але хутка на ранейшай сядзібе Соф'і Антонаўны выраста новенькі, з густам аддзеланы дом пад шыферам. Яго пабудоваў калгас. Калі маніёр Сяргей Радвілка правёў у яго электрасвятло, дзяўчаты з калгаснай канторы дапамаглі ўдаве перабрацца ў новы дом.

Праўленне арцелі пабудавала бясплатна дамы і для калгаснікаў Казіміра Лісоўскага, Марыі Ключынскай, Івана Макаравіча, Юліі Івашкевіч. А колькі выдадзена бясплатна лесу, цэглы, шкла перасяленцам з хутароў! Толькі за апошнія гады скончылі з хутарскім жыццём больш за 80 сем'яў. І кожнай з іх была аказана дапамога.

Хутка растуць і новыя грамадскія пабудовы ў Мураванай Ашмянцы. За апошнія пяць год брыгада, якой кіруе Антон Міцкевіч, узвела каля ста аб'ектаў. Сярод іх два тыпавыя кароўнікі, два свінарнікі з аўтапаілкамі і падвяснымі дарогамі, аўчарнік, птушнік, два двухпавярховыя цагляныя зернясховішчы, механізаваная кузня, гараж, млын, балыніца, аптэка, дом культуры, сельмаг.

Г. НЕУПАКОЕУ.

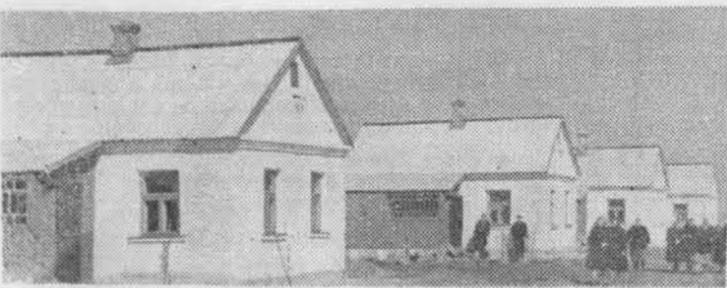
Ашмянскі раён.

ГОЛЯ

Заможна і культурна жывуць члены сельгасарцелі імя Леніна Камянецкага раёна. Аплата на працягу тут выдаецца штомесяц. Рашэннем праўлення арцелі ўведзены аплатаемыя водпускі. Многія з калгаснікаў пабывалі ў дамах адпачынку і санаторыях. Кошт пуцёвак і праезд аплатаецца з грамадскага фонду.

Усё больш сродкаў выдзяляе калгас і для патрэб карэннай перабудовы побыту. Асабліва многа новабудуўляў у вёсцы Голя — цэнтральнай сядзібе арцелі. Тут расце яшчэ адна, па-сапраўднаму гарадская вуліца. Будуць гэтыя дамы для жыхароў Голя работнікі міжкалгаснай будаўнічай арганізацыі. У кожным новым доме па два пакоі, кухня, кладовка, веранда. Вуліца абсаджваецца фруктовымі дрэвамі. Тут жа пабудаваны медпункт, у чатырох аддзяленнях якога ўстаноўлена сучаснае медыцынскае абсталяванне.

В. БУРЫ.

Новая вуліца ў Голя.

ШАХЦЁРСКАЯ ВЯСНА

Іван ПРАКУДЗІН,
брыгадзір шахтапраходчы-
каў, дэпутат Салігорскага
гарадскога Савета

Сёлетняя вясна ў маім жыцці — трыццаць трэцяя. Больш дзесяці год я працую праходчыкам. У верасні 1959 года я разам з брыгадай праходчыкаў прыехаў з горада вугальшчыкаў Сафонава, што на Смаленшчыне, у горад беларускіх шахцёраў — Салігорск.

Тры вясны адшумелі маладым лісцем. У думках параўноўваю, што тут было і што стала, перабіраю ў памяці лёс людзей.

У нашай брыгадзе 110 праходчыкаў. Усе яны працуюць сумленна. З верасня 1962 года мы пачалі праходку трэцяга ствала. За гэты час брыгада паглыбілася на 317 пагонных метраў. Гэта намянога больш плана. Што значыць прайсці такі ствол? Гэта значыць вынуць на паверхню 40 тысяч кубаметраў камяністага грунту.

Многія шахцёры пяты год сямігодкі адкрылі перавыкананнем заданняў. Вось праходчык першага ствала Анатолій Селіванаў. Яго ведаюць гарнякі Салігорска як лепшага брыгадзіра. Брыгада Селіванава паглыбляецца штомесяц больш чым на 41 метр. Брыгадзір Н. Герасіменя, вядучы арміроўку другога ствала першага калійнага камбіната, вырашыў на 15 дзён раней тэрміну здаць свой ствол.

Кожную раніцу да капроў разам са мной падыходзяць дзесяткі шахтапраходчыкаў, маіх папличнікаў па працы. Гляджу я на іх і пранімаюся пачуццём

НАША ЗБРОЯ — СЛОВА ПРАЎДЫ

Паважаныя супрацоўнікі рэдакцыі!

Я прачытаў на старонках вашай газеты артыкул земляка з Амерыкі Глеба Т. «Растопім лёд маўчання». Чытаў я яго ўважліва і лічу, што напрок Глеба Т. тым з нашых землякоў, якія нічога не робяць для карысці міру, своечасовы. Лічу таксама, што прыклад Глеба Т. заслугоўвае пераймання. Усе сумленныя суайчыннікі ў розных краінах павінны паследаваць яго прыкладу і актыўна ўключыцца ў барацьбу за мір.

Мы ведаем, што Савецкая краіна і наш народ перажылі гора, галечу і разруху. Многа гора прынесла вайна і іншым народам. Таму зразумела, чаму савецкія людзі так актыўна абараняюць мір ва ўсім свеце, патрабуюць, каб чалавецтва выкрывала падпальчыкаў новай вайны, не даючы ўзяць галаву фашызму. Да падпальчыкаў вайны, на мой погляд, трэба аднесці і здрадніцкай нашага народа: Астроўскага,

Кушала, Рагулю, Ясюка, Жданковіча, Гутырчыка, украінскіх нацыяналістаў Рэбека, Мельнічанку і іншых, якія крычаць аб вызваленні беларускага, украінскага, рускага і іншых народаў і тым самым дапамагаюць падпальчыкам вайны. А хіба ж можна забыць Трасцянец, Калдычова, Бухенвальд, Асвенцім і дзесяткі іншых былых лагераў смерці?

Васемнаццаць год мінула з таго часу, як закончылася другая сусветная вайна, але людзі яшчэ не могуць забыць яе жахаў. Кроў змагароў з фашызмам патрабуе ад усіх нас памятаць адно: народы не маюць права дапусціць новага кровапраліцця. Нельга абыходзіць маўчаннем ні адну заяву атамных маньякаў. Кожны патрыёт не мае права быць толькі назіральнікам падзей на планеце, а павінен актыўна змагацца за яе лёс.

Адной з форм барацьбы за мір павінна быць, калі так можна сказаць, барацьба за душы нашых

пачнуць будаваць трэці калійны камбінат.

Горад шахцёраў хутка расце. І ўсюды, куды ні паглядзіш, — шматпавярховыя жылыя дамы. Цяпер тут узводзіцца вялікі інтэрнат. Амаль шэсцьсот маладых будаўнікоў атрымаюць у ім асобныя пакоі. У пачатку мая прыняў напасёлаў яшчэ адзін 80-кватэрны дом.

А будаўніцтва набывае больш шырокі размах. Цяпер дамы маніруюцца паточна-хуткасным метадам з буйных панеляў і блокаў. Дзяржава адпускае велзарныя сродкі для таго, каб стварыць шахцёрам добрыя жыллёвыя ўмовы. Толькі ў бягучым годзе на гэтыя мэты асігнавана амаль 15 мільёнаў рублёў.

Між іншым, да чаго я пералічваю ўсё гэта? Як ні стараўся, а не пераскажаш усё новае, што ўладарна ўваходзіць у наша жыццё. Ужо сягоння жыхары Салігорска маюць у агульнай складанасці каля 65 тысяч квадратных метраў жылля, а хутка, калі насельніцтва горада павялічыцца да 100 тысяч чалавек, гэта плошча будзе складаць не менш паўтара мільёна квадратных метраў.

Цяжка перадаць усё тое цудоўнае, знамянальнае, што адбываецца на нашых вачах. У вясеннія дні сотні, тысячы салігорцаў выходзяць на вуліцы і любоўна ўпрыгожваюць свой родны горад.

У жыхароў маладога горада настрой баявы, добры. Мы любім працу шахцёрскую і працуем дзеля хутчэйшага пераўтварэння ў жыццё рашэнняў партыі. Мы і надалей будзем навілічваць свае намаганні, каб даць больш мінеральных угнаенняў калгасным палям.

суайчыннікаў за мяжой. Справа ў тым, што эмігранты — людзі розныя, асабліва пасляваенныя, адной меркай іх не змераеш. З імі трэба весці растлумачальную работу, таму што сярод іх ёсць людзі безыдэйныя, маладушныя. Пра іх кажуць, куды воцёр вербы хліць, туды і яны. Яны сталяць на раздарожжы і часам паддаюцца на брахню нацыяналістаў. Такіх людзей шкада, і ім трэба дапамагчы словам праўды пра сваю Радзіму, поспехі якой каласальныя. Трэба раскрыць ім вочы, каб яны бачылі сонца.

Па-другое, мы жывём з чужым народам, але маем сярод яго знаёмых. Таму і ім трэба раскаваць праўду пра нашу Радзіму, якая будзе камунізм. А раскаваць нам ёсць аб чым. Пасей адно макавае зерне праўды, і яно дасць прыплоду ў дзесяткі разоў больш. Значыць і гэта будзе ўкладам у справу міру на зямлі.

Вось такія мае думкі наконт пісьма земляка Глеба Т.

А. БЯРЭЗІНСКІ.

ФРГ.

У АБОДВА ПАЎШАР'І ЗЯМЛІ

«Мангольская Народная Рэспубліка, горад Жарганд, аўтарамонтныя майстэрні...»
«Індыя, Калькута, порт...»
«Куба, Гавана...»

Якіх толькі не сустрэнеш адрасоў на экспартных скрынках з прадукцыяй Ваўкавыскага завода ліцейнага абсталявання. Бегуны для прыгатавання фармовачнай масы ў ліцейнай вытворчасці, пад'ёмныя талі розных памераў купляюць цяпер Куба і Турцыя, Балгарыя і Цэйлон — больш сарака краін абадвух паўшар'яў зямлі.

Захапляючыя перспектывы ў завода на бліжэйшае будучае. Па-першае, прадпрыемства пашыраецца і карэнным чынам рэканструюецца, па-другое, асваіваецца выпуск новых відаў машын. Сярод іх машыны для зваркі металу трэннем, змешваючыя бегуны, якія ў два разы магутней за цяперашнія, і іншыя.

Піянеры 35-й мінскай школы саджаюць дрэвы на вуліцы Арлоўскай.

ТАК ЖЫВЕ ТАЦЦЯНА ХУЗЕЕВА

На старонках рэакцыйнага друку ў «вольным свеце» часта можна спаткаць «зацёмкі», у якіх дзёгцем распісваецца жыццё ў Савецкай Беларусі. Наёмныя брэх-пісакі пры гэтым крывадушна спачуваюць савецкім людзям, праліваюць кракадзілавыя слёзы. Ды што брэх-пісакі, нават сенатары, накіталі містэра Лаўшэ, у кангрэсе выступаюць з паклёпніцкімі заявамі і заклікаюць «вызваліць» «памяволеныя» народы.

Сярод пісак, якія ўзяты на ўтрыманне рэакцый і яе праданым друкам, знаходзяцца і былыя гітлераўскія памагатыя, набіўшыя пяро на брахні ў час фашысцкай акупацыі. У гэтым фотарэпартажы мы і хочам паказаць, да якой нахабнасці скатваюцца гэтыя людзі, каб зарабіць у хлебадаўцаў некалькі юдашовых цэнтаў.

У нумары 555 газеты «Голас Радзімы» на першай старонцы быў змешчан здымак маладой даяркі Таццяны Хузеевай. Даярка як даярка. Маладая, прыгожая беларуская дзяўчына,

апанутая па-гарадскому. Кожны наш зямляк паглядзіць на такі здымак і шчыра парадуюцца:

— Вось як цяпер у беларускай вёсцы выглядае даярка!

Але гэта не радуе адшчапенцаў. Ю. Віцьбіч зірнуў на гэты здымак і «адразу адчуў боль за свой народ». І вось у паклёпніцкай газеце з'явіліся яго радкі пра Таццяну Хузееву: «Так на захадзе выглядаюць толькі напярэдадні самагубства. І гэтак, як яна — Таццяна Хузеева, выглядае сёння наша Радзіма-Беларусь».

Мы не ведаем, як выглядаюць на Захадзе людзі напярэдадні самагубства. Віцьбіч гэта павінен лепш ведаць. У «вольным свеце» з такімі людзьмі яму, відаць, прыходзіцца часта сустракацца. Што ж датычыцца да дзяўчыны з вёскі Яроміна, што ў дзесяці кіламетрах ад Гомеля, то ёй няма падстаў быць сумнай. Яе не турбуюць думкі, што яна згубіць працу і сродкі для існавання.

У 1957 годзе Таццяна Хузеева скончыла школу-дзсяцігод-

ку ў вёсцы і пайшла працаваць у калгас на ферму. Дагледзла 12 кароў. Атрымлівала высокія надолі. Пра дзяўчыну пісалі ў газетах з пашанай. Ёй выдавалі прэміі, узнагароды. Даярка добра зарабляла, прыгожа апаналася, весела праводзіла вольны час, ну, і, вядома, падабалася не аднаму добраму хлопцу. А ў Яроміна ёсць дзе правесці час. Тут цудоўны дом культуры ды і горад недалёка: можна паехаць у сапраўдны тэатр.

Але Таццяна не забывала і пра мэту ў жыцці. Яна не спынілася на дасягнутым. Паступіла завочна ў Гомельскі сельскагаспадарчы тэхнікум. У дні заліковай сесіі студэнтка-даярка ездзіла ў тэхнікум, ёй налічвалі працэдні і тады, калі яна сядзела за вучэбнай партай. Праз некаторы час Таццяна Хузеева ў родным калгасе, які цяпер носіць імя ХХІІ з'езда, праходзіла практыку як планавік-бухгалтар. І цяпер, скончыўшы навучальную ўстанову, Таццяна Сяргееўна працуе на гэтай пасадзе.

Таццяна Хузеева нарадзілася ў 1937 годзе. Дзяцінства яе не магло быць вясёлым: яно супала з цяжкімі гадамі вайны. У той час, калі такія здраднікі, як Віцьбіч, лізалі боты гітлераўскім акупантам, бацька Таццяны — беларускі селянін Сяргей Хузееў — змагаўся з акупантамі і загінуў, каб яго дзеці былі вольныя.

Кроў селяніна з вёскі Яроміна не пралілася дарма. Яшчэ лепш, чым жылі да вайны, жывуць яго аднавяскоўцы. Добра жывуць і яго жонка і дзеці.

Таццяна Сяргееўна Хузеева-Саналова.

Таццяна выйшла замуж за калгасніка Анатоля Сакалова. Яны пабудавалі сабе добры цагляны дом з пяці пакояў. Ёсць у гэтым доме і дастатак, і святло. Маладажоны купілі сабе гарадскую абстаноўку.

Вёска Яроміна патанае ў садах. Праз вёску праходзіць шаша. Праз кожныя 20—30 минут ідзе ў горад і з горада аўтобус.

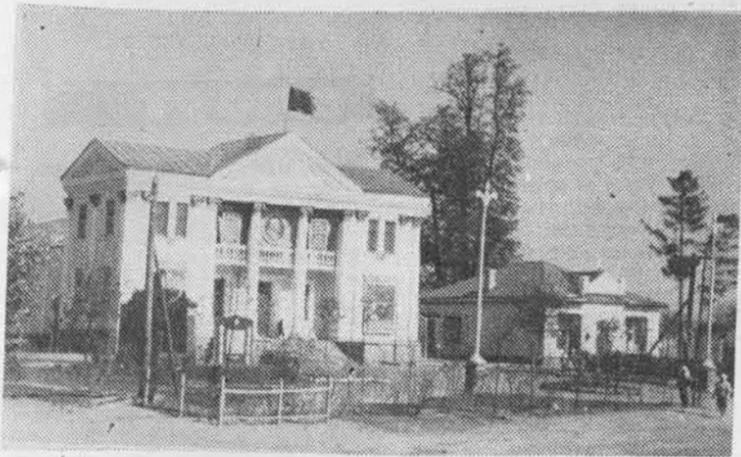
Можна з'ездзіць у тэатр і вярнуцца ўвечары дадому.

Так выглядае сёння Таццяна Хузеева. Так выглядае сёння ўся Беларусь. І ёй не патрэбна «спачуванне» ні паноў-сенатараў, ні іх наёмных падбрэхічаў. Хай падбрэхічы лепш уздыхаюць над сваім лёсам.

Фота і тэкст
П. ЗАХАРЭНКІ.

Шасейная дарога праходзіць праз маляўнічае і зялёнае сяло Яроміна.

Яромінскі дом культуры на 450 месц. Справа — сельмаг.

Хата, у якой жывуць Саналовы.

ТРЭБА АДНО — ЖАДАННЕ

Мне хочацца расказаць пра сябе, пра інстытут, пра маіх сяброў тым, хто вымушаны жыць у чужых краінах. У ЗША жыве і мая родная цётка — Сабіна Адамаўна Вішнеўская. Ведаю, нялёгка лёс у яе. У час вайны фашысты завезлі яе ў няволю, а потым ужо яна трапіла ў Амерыку. Мне вядомы і лёс яе дачкі Эмы, маёй аднагодкі. Яна не змагла паступіць у якую-небудзь вышэйшую навучальную ўстанову. У хвалёным капіталістычным «раі» для яе быў адкрыт шлях толькі ў... парыкмахерскую. Я, безумоўна, не супраць прафесіі парыкмахера. Кожная прафесія ў грамадстве карысная. Але справа ў тым, што Эма марыла вучыцца, ды не змагла, таму што для гэтага патрэбны былі грошы і грошы...

А вось у нас, у Савецкай дзяржаве, для таго, каб вучыцца ў любым інстытуце, трэба

толькі адно — жаданне. Так збылася і мая мара, калі я, сын рабочага, паступіў вучыцца ў Віцебскі педагагічны інстытут.

Маіх сваякоў, думая, цікавіць і лёс Івана Адамавіча, майго бацькі, Віктара Адамавіча, майго дзядзькі. Бацька працуе зараз інструктарам па стэлярнай справе ў адной са школ г. Лепеля. Сям'я наша жыве ў сваім добрым доме. Мая сястра Аліна закончыла Віцебскае вучылішча швейнікаў і працуе ў Лепелі майстрам-мадэльерам. Дзядзька Віктар — інжынер у адным з калгасаў на Аршаншчыне. У яго дома — таксама поўны дастатак.

Цяпер некалькі слоў аб сабе. У 1961 годзе я стаў студэнтам Віцебскага педагагічнага інстытута. Мне, як і ўсім студэнтам, выплачваюць стыпендыю. Жыву ў інтэрнаце. У нас створаны ўсе ўмовы для вучобы. У распараджэнні студэнтаў вялікая

бібліятэка, розныя лабараторыі, спартыўная зала. Праз два гады я атрымаю дыплом і буду вучыць савецкіх дзяцей, тых, хто будзе жыць пры камунізме.

А. АДАХОЎСКІ,
студэнт педагагічнага інстытута.

Юрый Гагарын
перапісваецца з беларускімі дзецьмі

БАРАНОВІЧЫ. Моцная дружба ўстанавілася паміж дзецьмі баранавіцкай школы № 10 і Героем Савецкага Саюза лётчыкам-касманаўтам Юрыем Аляксеевічам Гагарыным. Піянерская дружина носьці імя першага пакарыцця космасу. Вучні добра і выдатна вучобай, удзелам у грамадска-карыснай працы стараюцца апраўдаць ганаровае імя сваёй дружны.

Аб сваіх справах школьнікі рэгулярна паведамляюць Юрыю Гагарыну. Нядаўна разам з пісьмом піянеры паслалі Юрыю Аляксеевічу падарунак — беларускія казкі і вялікую ляльку для дачок.

І вось у школу прыйшоў адказ. Юрый Гагарын прыслаў вучням свой партрэт з даравальным надпісам. У пісьме ён піша: «Сардэчна дзякую за ўвагу і падарунак, які вы накіравалі для маіх дачок... Жадаю добрага здароўя і шчасця, поспехаў у вучобе».

У родным горадзе

Ужо некалькі год жыве Серафім Пятровіч Каранец, рэмігрант з Бразіліі, на роднай зямлі, у горадзе Слоніме. Працуе ён пекарам на хлебакамбінате. Многіх радасных падзей адбылося ў яго жыцці за гэты час. Весела адсвяткаваў ён разам з сябрамі і роднымі наваселле, вяселле, а затым — зусім нядаўна — нараджэнне дачкі Тані. У час летняга адпачынку Серафім Пятровіч збіраецца адправіцца ў падарожжа па краіне, наведаць сталіцу нашай Радзімы — Маскву.

Н. ПРАЦЭНКА.

СЯРОД СВАІХ

Было гэта даўно. Людовіка Рыгоравіча Кузьміча доўгія гады праследаваў горкі лёс беззямельнага. Калі ажаніўся і пайшлі дзеці, жыццё стала зусім немагчыма. Вось тады, у трыццаць васьмым, і пакінула сям'я Кузьмічоў роднае Падлесце і паехала за акіяна ў пошуках лепшай долі.

— Вядома, калі мы з жонкай і двума сынамі дабраліся да Аргенціны, — расказвае Людовік Рыгоравіч, — мы не думалі заставацца там доўга. Нанялі мы тады пакойчык. З работай цяжка. Займаўся то па слясарнай справе, то па цяслярнай. Ніяк сям'ю не пракарміць. Падумалі, парайліся ды сабралі ўсе грошы, якія былі, і праз паўгода адправілася жонка з дзецьмі назад.

Ішоў год за годам. Эканомячы кожную капейку, абмяжоўваючы сябе ва ўсім, Людовік Рыгоравіч марыў аб вяртанні на Радзіму. Паўгалоднае існаванне і адзін прыстойны касцюм за восемнаццаць год. Дайшло да таго, што толькі аднойчы за ўсе гэтыя гады ён дазволіў сабе схадзіць у ніно — такое вялікае было жаданне назапасіць неабходную суму на дарогу.

— Сум па Радзіме ў апошнія гады стаў асабліва нясцерпным. З Беларусі прыходзілі пісьмы ад жонкі і дзяцей. Яны клікалі, чакалі мяне. А што я мог зрабіць, калі жыццё станаўлася цяжэйшым з кожным днём, ледзь зводзіў канцы з канцамі. Больш за ўсё на свеце баляўся захварэць, таму што лянэнне стала б сапраўдным разарэннем.

— Але усё гэта перажыта, — гаворыць Людовік Рыгоравіч. — Усё скончылася. Цяпер я дома, у сваёй сям'і. Жыву ў Рэчыцы, пад Врэстам. І я рад, што зноў сярод суайчыннікаў, сярод родных, што дыхаю паветрам Радзімы. Я вельмі шчаслівы!

Ж. АЛЯКСАНДРАВА.

КУДЫ ПАДАЦЦА ПРЭМ'ЕРУ?

Мітынг у Ндоле (Паўночная Радэзія), дзе сабралася 20 тысяч прыхільнікаў Аб'яднанай партыі нацыянальнай незалежнасці, быў наладжаны як сімвалічнае пахаванне Федэрацыі Радэзіі і Ньясаленда. Чорную дамавіну апусцілі ў магілу, і натоўп стаў «плакаць».

Потым прысутныя развялі вялікае вогнішча і пакідалі ў яго свае пасведчанні, выдадзеныя федэральнымі ўладамі.

Канец федэрацыі фактычна наступіў. У маі павінна сабрацца канферэнцыя, задача якой паставіць кропкі над «і» і аб'явіць аб роспуску штучна створанай дзяржавы, якая не прынесла славы сваім арганізатарам. А раз так, то і мінула патрэба ў далейшым існаванні Аб'яднанай федэратыўнай партыі Роя Вяленскага. Ей нічога не засталася, як аб'явіць аб самароспуску.

У апошні раз выступіў у федэральным парламенце незадачлівы прэм'ер. Ён зноў доўга лаю Англію за тое, што яна нібы здрадзіла яму. «Вялікі праект... прынесены ў ахвяру», — сказаў ён. І, не раздумваючы доўга, параўнаў рашэнне англійскага ўрада ліквідаваць федэрацыю з Мюнхенскім пагадненнем.

Цяпер Вяленскі застаецца без спраў. Становішча ў яго яўна незаіздроснае. Хоць падаваў аб'яву ў газету: «Прэм'ер-міністр са стажам шукае работу па спецыяльнасці. Згодзен на пачатне ў пасадзе». Прыблізна так і выглядаючы яго паводзіны. Сваю апошнюю стаўку Рой Вяленскі вырашыў зрабіць на Паўд-

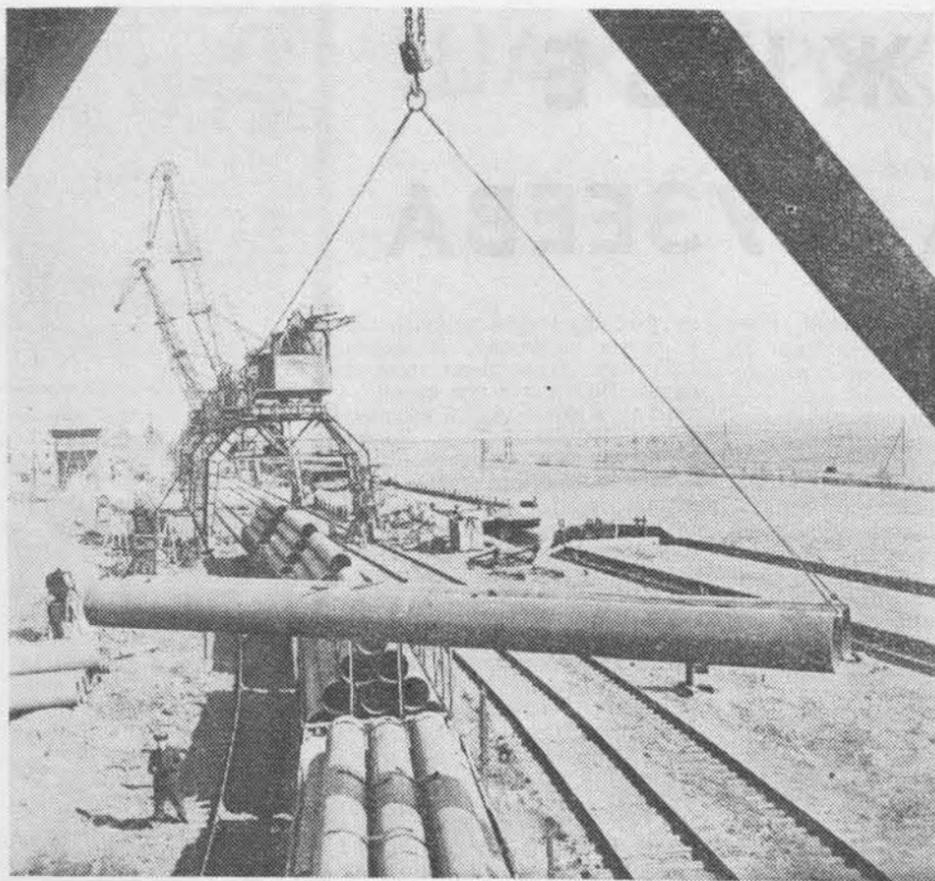

Час скончыўся...

нёвую Радэзію і разам з Уінстонам Філдам, які ўзначальвае ўрад белых, патрабуе прадастаўлення ёй незалежнасці. Відавочна, ён разлічвае заняць якую-небудзь пасаду на гэты раз у паўднёварадэзійскім ўрадзе. «Мой вопыт і веды... заўсёды будуць да паслуг маёй краіны, калі яна гэтага жадае», — паведаміў Вяленскі федэральнаму парламенту. Гэта «калі» вельмі да месца. Вельмі верагодна, што краіна (імяна краіна, а не група еўрапейскіх выбаршчыкаў) не жадае.

Па ўсяму відаць, Вяленскі зразумеў, што ступаць кулакамі па стале і тупаць нагамі зусім бескарысна. Яго абвінавачванні і папрукі, якія ён кідае ў адрас Англіі, выглядаюць вартымі жалю скаргамі занудлівага старога.

Яму трэба, нарэшце, прызнаць, што Бісмаркам ён так і не стаў.

Ідуць і ідуць па рэках Палесся тысячы тон стальных труб для будаўніцтва нафтаправода «Дружба». На здымку: пагрузна труб на баржы ў Брэсцкім рачным порце.

„МАРС-1“ У ПАЛЕЦЕ

Паведамленне ТАСС

Аўтаматычная міжпланетная станцыя «Марс-1», якая стартвала 1 лістапада 1962 г. з борта цяжкага штучнага спадарожніка Зямлі, працягвае свой палёт. Да 17 мая станцыя аддалася ад Зямлі на 195 мільёнаў кіламетраў і знаходзілася ад планеты Марс на адлегласці 11 мільёнаў кіламетраў. За мінулы час станцыя «Марс-1» у сваім руху адносна Сонца прайшла адлегласць звыш 450 мільёнаў кіламетраў.

Як паведамлялася ўжо, 21 сакавіка з міжпланетнай станцыяй, якая знаходзілася на адлегласці 106 мільёнаў кіламетраў ад Зямлі, быў праведзены чарговы сеанс радыёсувязі. Апрацоўка папярэдня атрыманай тэлеметрычнай інфармацыі паказала, што апаратура станцыі працавала нармальна. У герметычным адсеку падтрымліваліся неабходныя ўмовы работы апаратуры: тэмпература — у межах плюс 20—30 градусаў Ц, ціск — каля 850 міліметраў ртутнага слупа. Магутнасць выпраменьваемых перадачыкаў радыёсігналаў і чулівасць прыёмных прылад знаходзіліся на зададзеным узроўні. Сістэма энергаснабжання дзейнічала безадмоўна і забяспечвала электраэнергіяй усю апаратуру станцыі. Разам з тым аналіз тэлеметрычнай інфармацыі паказаў, што ў сістэме арыентацыі станцыі «Марс-1» з'явілася няспраўнасць, у выніку якой парушылася накіраванасць бартавых антэн на Зямлю; гэта не дало магчымасці ў наступных сеансах уступіць з ёю ў радыёсувязь. Цяпер працягваюцца спробы

аднавіць радыёсувязь з міжпланетнай станцыяй.

Даследаванні, выкананыя з дапамогай міжпланетнай станцыі «Марс-1», далі магчымасць вырашыць рад важных тэхнічных праблем і атрымаць каштоўны эксперыментальны матэрыял.

Упершыню ўдалося ажыццявіць двухбаковую радыёсувязь з міжпланетнай станцыяй, якая знаходзілася на адлегласці 106 мільёнаў кіламетраў. Адлегласць да станцыі была такая вялікая, што час паміж пасылкай радыёсігналу з Зямлі і атрыманнем адказу з борта станцыі складаў каля 12 мінут.

Са станцыяй быў праведзены 61 сеанс радыёсувязі, у працэсе якіх на борт было перададзена больш як 3000 радыёкамад. Аналіз характарыстык работы радыёліній паказаў, што іх энергетыка адпавядае разліковай і дастаткова для забеспячэння надзейнай радыёсувязі на адлегласці звыш 300 мільёнаў кіламетраў.

Праверана і адпрацавана сістэма электраснабжання бартавой апаратуры станцыі. Сонечныя батарэі ў спалучэнні з буфернымі акумулятарамі працавалі ўстойліва.

Паспяхова вырашаны пытанні забеспячэння надзейнай работы ўсяго комплексу тэхнічных сродкаў станцыі ва ўмовах глыбокага касмічнага вакууму, пры наяўнасці касмічнай радыяцыі, ва ўмовах бязважкасці і складанага тэмпературнага рэжыму.

Атрыманыя эксперыментальныя даныя аб рабоце апаратуры і сістэм аўтаматычнай міжпланетнай станцыі маюць вялікае значэнне для далейшых даследаванняў калясонечнай касмічнай прасторы і вывучэн-

ня планет Сонечнай сістэмы.

Палёт аўтаматычнай міжпланетнай станцыі «Марс-1» прынёс новыя даныя аб фізічных уласцівасцях раёнаў касмічнай прасторы, размешчаных на шляху яе руху паміж арбітамі Зямлі і Марса.

У час праходжання станцыі «Марс-1» праз тры радыяцыйныя паясы Зямлі, вядомыя цяпер, зарэгістравана значнае змяненне іх граніц. Зона максімальнай інтэнсіўнасці па ўнутраным радыяцыйным поясе аказалася больш аддаленай ад Зямлі ў параўнанні з вымярэннямі, праведзенымі ў час палёту трэцяга савецкага штучнага спадарожніка Зямлі ў 1958 годзе.

Важныя вынікі атрыманы па вывучэнню міжпланетнай і сонечнай плазмы. Як вядома, пры палёце першых савецкіх касмічных ракет было ўстаноўлена, што Зямля акружана іанізаванай газавай абалонкай, якая распасціраецца на адлегласці да 10—20 тысяч кіламетраў. У доследах на станцыі «Марс-1» гэты вынік атрыманы новае пацвярджэнне. У гэтых жа доследах было ўстаноўлена, што граніцы самага знешняга пояса зараджаных часцінак, адкрытага савецкімі вучонымі ў 1959 годзе, праходзяць уздоўж славых ліній геамагнітнага поля.

Атрымана інфармацыя аб напружанасці магнітнага поля ў касмічнай прасторы. У большасці выпадкаў вымераная велічыня напружанасці магнітнага поля мела велічыню парадку 3—4 гам. У некалькіх выпадках зафіксаваны палі з напружанасцю ў межах 6—9 гам. (На паверхні Зямлі ў раёне полюсаў напружанасць магнітнага поля мае парадок 60 тысяч гам).

ВЫРАТАВАННЕ англійскай шхуны

Англійская шхуна «Агія Барбара», ідучы з грэчаскага порта Пірэі да берагоў Аўстраліі, пацярпела аварыю ў Красным моры. Чарнаморскі танкер «Камсамалец Украіны», які накіроўваўся з грузам у Каломба, напаткаў у моры судна. У шасцібальны штурм ён змяніў курс і накіраваўся на выратаванне шхуны. Савецкія маракі прынялі рашэнне ашвартаваць шхуну да борта танкера, прыкрыць яе ад ветру.

Пры сустрэчы з англійскім экіпажам выявілася, што на шхуне выйшаў са строю матор, пры шторме згублены абодва якары, скончылася паліва і прадукты харчавання. На працягу сямі дзён шхуна дрэйфавала і падавала сігналы бедства. За гэты час непадалёк ад яе прайшло 20 суднаў капіталістычных краін. Аднак ні адно з іх не аказала дапамогі англійскім маракам.

Экіпаж шхуны аказаўся змучаным бяссонніцай, голадам і знясіляваючай працай у барацьбе са стихіяй. Чарнаморцы прапанавалі англійскім маракам медыцынскую дапамогу, забяспечылі іх прадуктамі харчавання. Па просьбе капітана шхуны Альфрэда Гейна танкер узяў судна на буксір і праз 24 гадзіны даставіў яго ў бліжэйшы порт Адэн.

Англійскія маракі горача дзякавалі экіпажу танкера за дапамогу, выказваючы захапленне гуманізмам і чуласцю савецкіх людзей. Пры развітанні ў порце Адэн капітан шхуны пакінуў пісьмо, у якім дае высокую ацэнку высакароднаму ўчынку савецкіх маракоў.

А. БОГМА.

Цікавыя даныя атрыманы аб размеркаванні метэорнага рэчыва ў космасе па-за арбітай Зямлі. На адлегласці 6000—40000 кіламетраў ад Зямлі станцыя «Марс-1» перасекла метэорны паток таурід. Колькасць рэгіструемых удараў метэорных часцінак у патоку была роўная прыкладна аднаму ўдару за дзве мінуты. Далей, на адлегласці 20—40 мільёнаў кіламетраў ад Зямлі, станцыя «Марс-1» зноў перасекла метэорны паток, які пакуў што не атоесамлены ні з адным метэорным патокам, вядомым па зямных назіраннях. Магчыма, што гэты метэорны паток да гэтага часу не быў вядомы.

Усе атрыманыя вынікі з'яўляюцца істотным укладам у вывучэнне касмічнай прасторы. Апрацоўка вялікай навуковай інфармацыі, атрыманай з борта міжпланетнай станцыі «Марс-1», працягваецца.

СПОРТ

◆ У Мінску адбылася чарговая сустрэча на першыя дні краіны на футболе паміж мінскай камандай «Дынама» і ерэванскай «Аратат». Беларускія футбалісты паказалі дружнюю зладжаную гульню і дабіліся перамогі. Лік матча 3:1.

◆ Каля 1200 кіламетраў па замкнёнаму маршруту на верталёце «МІ-1» праляцеў паводле пяцірадных даных 15 мая лётчык Цэнтральнага аэраклуба ДТСААФ СССР А. Луцэнка. Гэта найможа перавышае афіцыйныя сусветны рэкорд, які належыць амерыканскаму лётчыку Рычарду Коану — 1055,16 кіламетраў.

◆ У Каўнасе праходзіла матчава сустрэча на цяжкай атлетыцы паміж мясцовымі цяжкаатлетаў і камандай Віцебска. Сустрэчу выйгралі віцебляне. Лік 5:3.

◆ Закончылася асабіста-каманднае першыя дні Украіны на аўтаралі, у якіх прымаў удзел таксама спартсмен Беларусі і Малдавіі. Госці выступілі толькі ў камандным заліку і перамаглі. Першае месца занялі беларускія спартсмены. На другое месца выйшлі аўтамабілісты Малдавіі. Гаспадары чэмпіяната на апошнім месцы.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, 77.
Дом Друку, Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

Першы канцэрт Міхала Забейды ў Мінску.